

Aika: **20.10.2022 klo 15.30 – 16.00.**
Paikka: **Ivalon kirkon seurakuntasali**
Läsnä:

	Varsinainen jäsen		Varajäsen
X	Tuomo Huusko , kirkkoherra, puheenjohtaja (etänä)		
-	Jouni Ilmari Jomppanen varapuheenjohtaja	-	Aarre Vilponen
X	Laila Aikio , jäsen		Ritva Hirvelä
X	Osmo Niittyvuopio , jäsen		Jouni Esa Nousuniemi
X	Aslak Pekkala , jäsen		Hannele Kukkala
X	Marketta Vuolab , jäsen		Maarit-Sofia Harjunen
X	Satu Yliluoma , jäsen		Eeva Harmanen
X	Anneli Kuhmonen ,yht. kkovalt.pj		
X	Väinö Guttorm , yht. kkovalt. vpj		
X	Päivi Aikasalo , Utsjoen khra		
X	Antti Huhta , vs. talouspäällikkö		
X	Mauno Hepola , pöytäkirjanpitäjä		

Tuomo Huusko piti hartauden, ilman virttä.

1 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

PÄÄTÖSESITYS: Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

PÄÄTÖS: Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2 § PÖYTÄKIRJAN TARKISTAJAT JA ÄÄNTENLASKIJAT

PÄÄTÖSESITYS: Pöytäkirjan tarkistajat valitaan järjestyksessä läsnäololistan mukaan, vuorossa Aslak Pekkala ja Marketta Vuolab.

PÄÄTÖS: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Aslak Pekkala ja Marketta Vuolab.

3 § PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄ OLO

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja pidetään Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kirkkoherranvirastossa nähtävillä 21.10.–4.11.2022. Ilmoitus nähtävillä olosta on molempien seurakuntien ilmoitustauluilla saman ajan.

4 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

PÄÄTÖSESITYS: Yhteisen kirkkoneuvoston kokouksen esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi. Viidennen pykälän aikana toimii Aslak Pekkala puheenjohtajana.

PÄÄTÖS: Hyväksyttiin.

5 § OP PLATINUM -LUOTTOKORTTI

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kirkkoherroilla ja talouspäälliköllä on jokaisella seurakuntayhtymän OP Corporate Gold -luottokortti. Vähäisen käytön vuoksi kortit kannattaa irtisanoa. Niiden tilalle voidaan hankkia Inarin seurakunnan kirkkoherralta OP Platinum -luottokortti.

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto päättää, että:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: _____/_____/_____

1. vs. talouspäällikkö irtisanoo OP Corporate Gold-luottokortit (3 kpl)
2. Inarin seurakunnan kirkkoherran käyttöön hankitaan OP Platinum -luottokortti

PÄÄTÖS:

- 1) Tuomo Huusko ilmoitti olevansa estynyt tämän pykälän käsittelyyn ja poistui kokouksesta.
- 2) Tämän pykälän osalta pöytäkirjantarkastajana toimii Satu Yliluoma.
- 3) Yhteinen kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti esityksen mukaisesti.

6 § POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄN KIRKOLLISVEROPROSENTIN PÄÄTTÄMINEN VUODELLE 2022

Kirkkolaki 15:2: *"Seurakunnan jäsenen tulee osallistua seurakunnan, seurakuntayhtymän ja kirkon tehtävien rahoittamiseen maksamalla kirkollisveroa. Kirkollisveron perusteista säädetään erikseen lailla. Kirkollisverolla katetaan se määrä, joka kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston vuosittain hyväksymän talousarvion mukaan muiden tulojen lisäksi tarvitaan menojen suorittamiseen.*

Kirkkovaltuusto tai yhteinen kirkkovaltuusto päättää tuloveroprosentista 0,05 prosenttiyksikön tarkkuudella."

PÄÄTÖSESITYS: Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kirkollisveroprosentti pidetään ennallaan vuonna 2023. Veroprosentti on 1,9.

PÄÄTÖS: Yhteinen kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti esityksen mukaisesti.

YHTEISELLE KIRKKOVALTUUSTOLLE

7 § POHJOIS-LAPIN SEURAKUNTAYHTYMÄN TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN VUOSILLE 2023–2025

Inarin ja Utsjoen seurakunnat ovat antaneet omat esityksensä toiminta- ja taloussuunnitelmiksi vuosiksi 2023-2025 koskien kummankin seurakunnan seurakuntatyötä (2. pääluokka).

Pohjois-Lapin seurakuntayhtymää koskee hallinnon sekä hauta- ja kiinteistötoimen toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2023-2025. Tämä suunnitelma sekä molempien seurakuntien seurakuntatyön toiminta- ja taloussuunnitelma (2. pääluokka) käsitellään lopullisesti yhteisessä kirkkoneuvostossa ja yhteisessä kirkkovaltuustossa 30.11.2022

Yhteinen kirkkoneuvosto pyytää Inarin ja Utsjoen seurakunnilta lausunnon toiminta- ja taloussuunnitelmasta KJ 10:14 mukaisesti.

Lausunnon antamisesta KJ 10:14:

"Seurakuntaneuvostolle on varattava tilaisuus antaa lausunto ennen kuin yhteinen kirkkovaltuusto tekee päätöksen asiasta, joka koskee seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaa ja seurakuntayhtymän talousarviota."

Lausunnon antaminen ei ole välttämätöntä.

Talouden nykytila - Talouspäällikön katsaus

"Väestönkehitys Pohjois-Lapissa on osoittanut viime aikoina piristymisen merkkejä, mikä vaikuttaa positiivisesti myös kirkollisverokertymään. Ennakoimme verotulojen nousevan hieman vuoden 2021 1,49 miljoonasta eurosta 1,5 miljoonaan euroon. Arvioimme on Kirkkohallituksen tuoreinta verotuloennustetta hieman pessimistisempi. Tuleville vuosille verotuloennuste ennakoi hidasta kasvua.

Vuoteen 2023 lähdetään pääosin hyvistä lähtökohdista. Pajakosken alueen kiinteistöjen myynnistä sekä Inarin ikimetsien suojelusta saadut tulot vahvistavat merkittävästi seurakuntayhtymän taloudellista asemaa. Kokonaistaloudessa näkyy kuitenkin myös tummia pilviä. Korkeaksi ryöpsähtänyt inflaatio ja käynnissä oleva energiakriisi kohottavat kustannuksia jokaisella työalalla, mutta erityisesti kiinteistötoimessa. Kiristyvät rahapolitiikan olot nostavat korkotasoa, joten seurakuntayhtymän lainanhoitokulut kasvavat selvästi aiemmista vuosista. Kiristyvät rahaolot voivat ajaa koko Euroopan talousalueen taantumaan, mikä vaikuttaisi negatiivisesti myös seurakuntayhtymään.

Ylijäämäisissä merkeissä sujuneista viime vuosista poiketen vuoteen 2023 lähdetään selvästi alijäämäisellä budjetilla. Seurakuntien palkkakustannukset ovat nousseet merkittävästi ja ennakoimme niiden jatkavan nousuaan tulevina vuosina muiden julkisen sektorin palkkojen vanavedessä. Henkilöstö- ja kiinteistökulut muodostavat Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kustannuksista leijonan osan, eikä talouden tasapainoon saattamista voida tehdä ilman edellä mainituissa kiinteissä kustannuksissa tehtäviä säästötoimenpiteitä.

Tilikauden tulosta heikentää edellä mainittujen kustannusten nousun ohella myös valmistuvien investointien alkavat poistot. Toisaalta tulosta kaunistaa sijoitustuottoihin ennakoitu 100 000 euron myyntivoitto osakkeista, joka syntyy, kun liiallisesti keskittynyttä osakesalkkua hajautetaan uusiin kohteisiin.

Pitkään jatkuneen kiinteistöstrategiatyön loppuun saattaminen on seurakuntayhtymän keskeinen tavoite vuonna 2023. Kiinteistöstrategia määrittää tulevien vuosien investoinnit, joten talousarvion investointiosaa tullaan käsittelemään vasta lisätalousarvion yhteydessä.”

Talousarvion sitovuus on pääluokkataso.

INARIN SKN 5.10.2022 KÄSITTELY

- PÄÄTÖSESITYS:**
- 1) Inarin seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle Inarin seurakunnan 2. pääluokan eli seurakuntatyön toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuosille 2023-2025.
 - 2) Inarin seurakunnan seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle, että talousarvion sitovuustaso on pääluokkataso.
- PÄÄTÖS:** Seurakuntaneuvosto päätti yksimielisesti esityksen mukaisesti

UTSJOEN SKN 6.10.2022 KÄSITTELY

- ESITYS:**
- 1) Seurakuntaneuvosto päättää esittää Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteiselle kirkkoneuvostolle Utsjoen seurakunnan 2. pääluokan eli seurakuntatyön toiminta- ja taloussuunnitelman hyväksymistä vuosille 2023-2025.
 - 2) Seurakuntaneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkoneuvostolle, että talousarvion sitovuustaso on pääluokkataso.
- PÄÄTÖS:** Esityksen mukaan.

Liitteenä on esitys Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025. Suunnitelma on samalla vuoden 2023 sitova toiminta- ja taloussuunnitelma. Suunnitelmasta ilmenevät tavoitteet, joiden toteutumista tarkastellaan toimintakertomuksessa.

- PÄÄTÖSESITYS:** 1. Yhteinen kirkkoneuvosto päättää hyväksyä Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023–2025.

2. Yhteinen kirkkoneuvosto pyytää seurakuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2023–2025 lausunnot Inarin ja Utsjoen seurakuntien seurakuntaneuvostoilta ennen lopullista päätöksentekoa.

PÄÄTÖS: Yhteinen kirkkoneuvosto päätti yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Inarin ja Utsjoen seurakuntien seurakuntaneuvostoille

8 § MUUTOKSENHAKUOHJE

9 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

Ivalossa 20.10.2022

Tuomo Huusko
puheenjohtaja

Aslak Pekkala
puheenjohtaja, 5 §

Mauno Hepola
pöytäkirjanpitäjä

Olemme tarkistaneet pöytäkirjan ja todenneet sen vastaavan kokouksen kulkua ja päätöksiä. Tarkistuksen osoitukseksi olemme merkinneet sivut nimikirjaimin 20. lokakuuta 2022

Aslak Pekkala
pöytäkirjantarkastaja

Marketta Vuolab
pöytäkirjantarkastaja

Satu Yliluoma
pöytäkirjantarkastaja, 5 §

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä kirkkoherranvirastossa ja Utsjoen srk-talolla 21.10.–4.11.2022 ja sitä koskeva ilmoitus on ollut nähtävillä kirkkoherranviraston ilmoitustaululla ja Utsjoen srk-talon ilmoitustaululla 21.10.–4.11.2022.

Mauno Hepola, ilmoitustaulun hoitaja

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet	<p>Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot</p> <p>Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 6-7 §</p>
	<p>Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto</p> <p>Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 5 §</p>
	<p>Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto</p> <p>Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 mom. mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: -- §,</p>
	<p>Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 mom:n, 2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 mom:n, 3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai 4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. <p>Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:</p>
	<p>Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot</p> <p>Hankintaa koskevasta seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 mom. nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: §</p>

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika	<p>Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä <u>kirjallisen</u> oikaisuvaatimuksen.</p> <p>Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot: Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto Sairaالاتie 5, 99800 IVALO</p> <p>Sähköposti: inarin.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät: 5</p> <p>Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikaisuvaatimuksen sisältö	<p>Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi - tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 60.000 € (tavarat –ja palvelut), 400.000 € (terveydenhoito –ja sosiaalipalvelut), 150.000 € (rakennusurakat) ja 500 000 € (käyttöoikeusurakat)

HANKINTAOIKAISU

Hankinta-oikaisun tekeminen	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintoaikaisun (Hankintalaki 80-83 §).</p> <p>Toimitusosoite Hankintoaikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot: Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän yhteinen kirkkoneuvosto Sairaالاتie 5, 99800 IVALO</p> <p>Sähköposti: inarin.seurakunta@evl.fi</p> <p>Pöytäkirjan pykälät:</p> <p>Hankintoaikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintoaikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintoaikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Hankinta-oikaisun sisältö	<p>Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:</p> <ul style="list-style-type: none">- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan <p>Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.</p>

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika	<p>Kirkollis- ja hallintovalitukset Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Oulun hallinto-oikeus, PL 189 (Isokatu 4), 90101 OULU fax (08) 3140 541, puh. (08) 3140 500, sähköposti oulu.hao@om.fi</p> <p>Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: Valitusaika Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: 30 päivää 30 päivää</p>
	<p><u>Kirkollisvalitus alistusasiassa</u> Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomaisen ja yhteystiedot: Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, PL 85 (Ojakatu 1), 90101 OULU, fax (08) 5358 533 Valitusaika Pöytäkirjan pykälät: § 30 päivää</p> <p>Kirkkohallitus, PL 185 (Satamakatu 11), 00161 Helsinki, fax (09) 1802 30 päivää 350, kirkkohallitus@evl.fi Pöytäkirjan pykälät: §</p> <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö, PL 29 (Meritullinkatu 10), 00023 30 päivää Valtioneuvosto, fax (09) 135 9335 (kirjaamo), kirjaamo@minedu.fi Pöytäkirjan pykälät:</p>
	<p><u>Valitus markkinaoikeuteen</u> Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.</p>

	<p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.</p> <p>Markkinaoikeuden yhteystiedot Valitusaika 14 päivää Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen: Postiosoite: PL 118, 00131 HELSINKI Käyntiosoite: Erottajankatu 1-3, Helsinki Telekopio: 010 364 3314 Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p>
Muutoksenhaku-ajan laskeminen	<p>Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.</p>
Valituskirjelmä	<p>Valituskirjelmässä <u>on ilmoitettava</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituskirjelmään <u>on liitettävä</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. <p>Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.</p> <p>Päätöksen voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi sillä perusteella, että hankinnassa on menetelty julkisista hankinnoista annetun lain (1505/1992) tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten tai Euroopan yhteisön lainsäädännön tai maailman kauppajärjestön julkisia hankintoja koskevan sopimuksen vastaisesti. Asia voidaan saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksarvon.</p>
Valitusasiakirjojen toimittaminen	<p>Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 90 euroa ja markkinaoikeudessa 226 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.</p>
	<p>Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.</p>